

rzeczy jest przenikanie wód opadowych poprzez nieszczelności pokrycia korony muru a także usytuowanie sprzyjające znacznym wahaniom termicznym. Sytuację pogarsza fakt istnienia szczelnych tynków cementowych na zachodniej ścianie drugiej kondygnacji wymuszając migrację soli do powierzchni ceglanej elewacji od strony wschodniej.

Dolne partie ścian po bokach przejazdu bramnego są pokryte solnymi wykwitami i wylugowaniami. Stały kontakt z wodami gruntowymi sprzyja porastaniu tych partii przez drobną roślinność. Poza podwyższonym stale poziomem wilgotności, powodującej wymywanie spoiwa wapiennego wątku ceglanego, organizmy te wrastając systemem korzennym osłabiają mechanicznie strukturę podłoża.

Nie bez znaczenia jest tu zapewne brak sprawnego systemu odprowadzania wód z obiektu i pozostałości fosy. W czasie opadów śniegu i deszczu wypełniają się wodą deszczową a zimą śniegiem tworząc okruszycim stropisk. Cała powierzchnia elewacji ceglanej nosi ślady rozlicznych napraw.

W obecnym stanie nie spełniają one swej funkcji. Można wyróżnić partie stosunkowo nowych przemurowań opłaszczowania, ale wykonane materiałami złej jakości. Cegły ulegają korozji a do murowania i spoinowania użyto mocnych zapraw cementowych. Większą część ścian pokrywają resztki zapraw i kitów. Zachowały się też resztki unifikacji w postaci łuszczących się powłok barwnych. Istotnym negatywnym elementem jest oddziaływanie sklepień nad pierwszą kondygnacją budynku. Prawdopodobnie nieszczelne izolacje poziome doprowadziły do wnikania wód opadowych w konstrukcję ścian elewacji i stropów pomieszczeń. Efektem tego są wyjątkowo mocne wysolenia w obrębie spoin pasa pod gzymsem konsolowym. Uszczelniające nawarstwienia i krystalizujące pod nimi związki chemiczne przyczyniły się do złuszczenia 30-40% powierzchni muru.

Stan zachowania poszczególnych elementów wystroju kamieniarskiego jest różny i zależy od umiejscowienia i rodzaju kamienia z jakiego został wykonany. Ogólnie można stwierdzić, że najgorzej zachowały się elementy gzymsu wykonane z kremowego piaskowca prawdopodobnie z grupy

mgr inż. architekt
Anna Jędrzejewska
upr. bud. nr St 138/88
zaśw. konser.v. nr 309/95

Za zgodność z oryginałem